

Het tweesnijdend zwaard van duurzaam mobiliteitsbeleid voor woon-werkverkeer

Kan één zijde worden bot geslepen?

Wino Wammes, preventieadviseur BASF Antwerpen

Duurzaam mobiliteitsbeleid

De ene en andere kant van het tweesnijdend zwaard

Analyse van de fietsongevallen

Hefbomen preventiebeleid woon-werkverkeer

Uitvoering en eerste evaluatie van het preventiebeleid

Duurzaam mobiliteitsbeleid en Gezonde levensstijl

Duurzame mobiliteit en Gezondheidspromotie gaan hand-in-hand

Naar de site

- Fietsleaseprogramma woon-werk

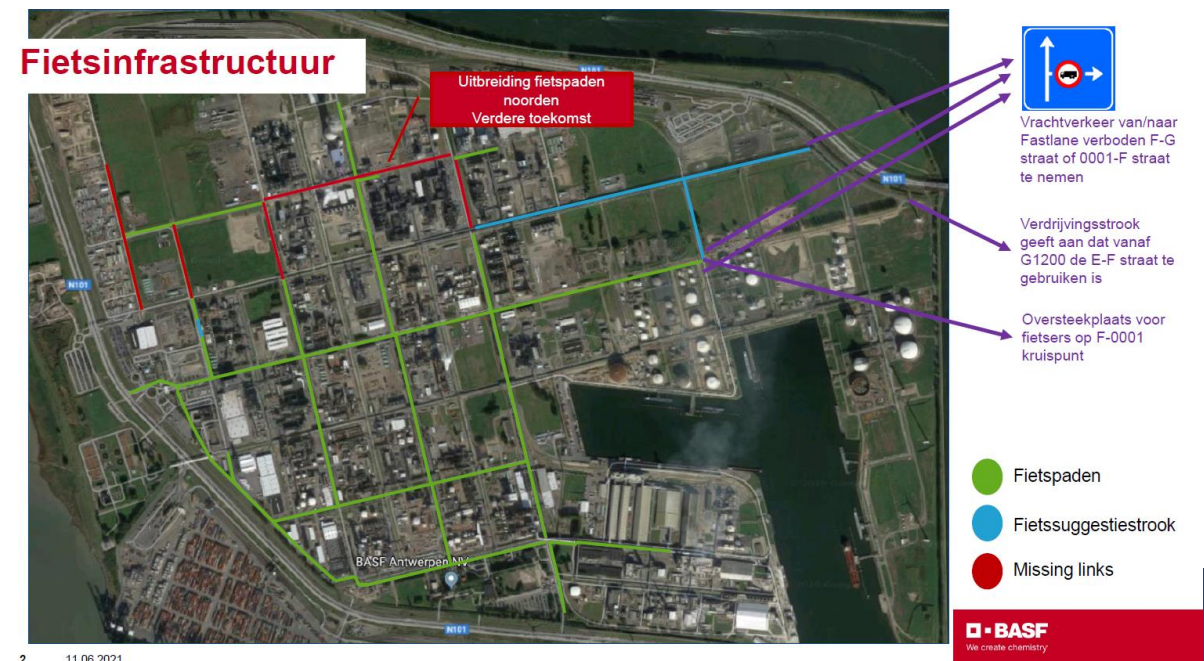
Op de site

- Bijkomende fietspoorten
- Uitbouw interne fietsinfrastructuur - gescheiden fietspaden
- Fietsstraat aan poort 1
- On-site Shared bike concept (2022)

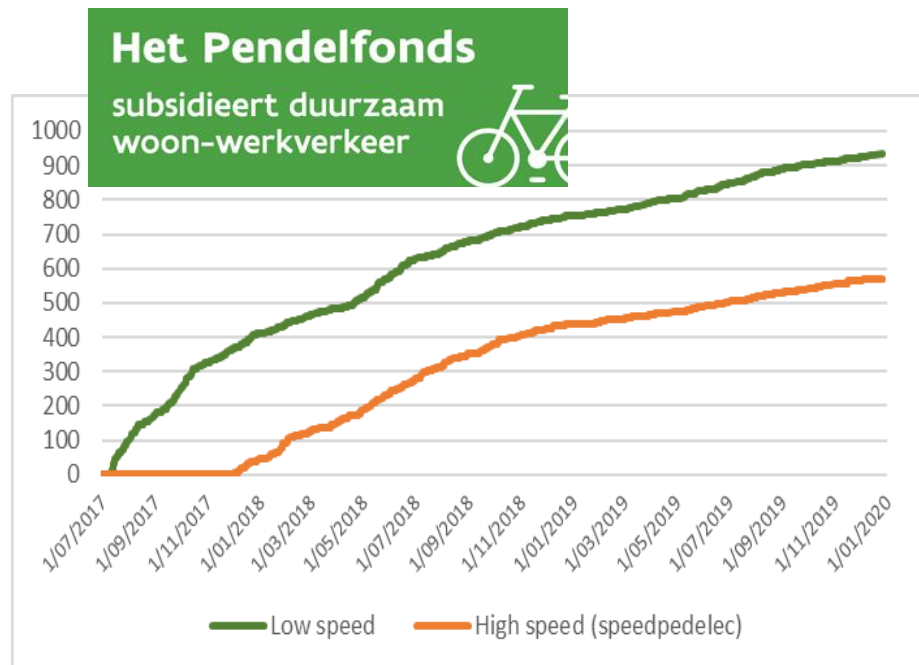
B-Fit@BASF

Een gezonde levensstijl is fundamenteel. Sinds 2011 maakt B-Fit@BASF van gezondheids-promotie dan ook een topprioriteit. We zetten in op drie pijlers die bijdragen tot een evenwichtige gezondheid: gezonde voeding, beweging en balans.

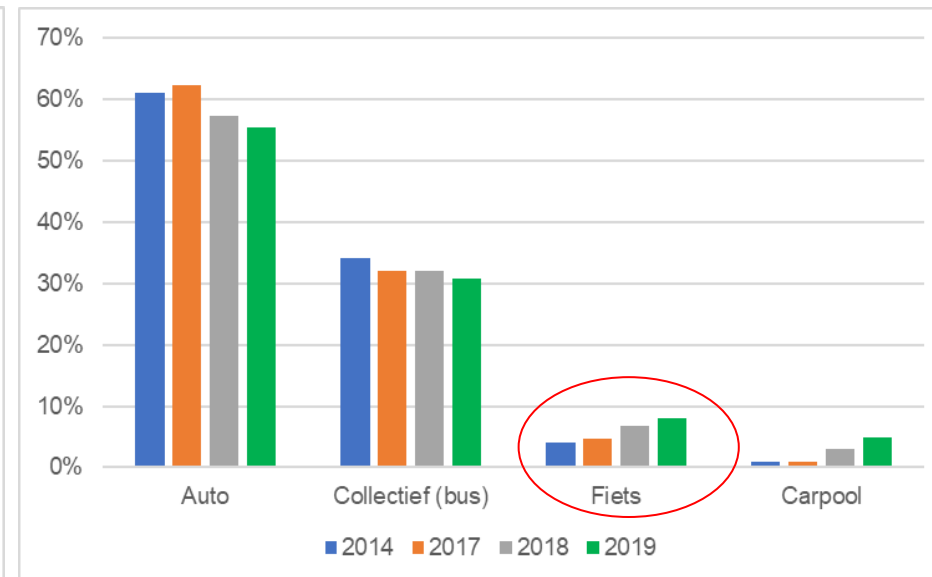

De ene kant van het zwaard

Duurzaam mobiliteitsbeleid leidt tot stijging fietsgebruik

Evolutie van het aantal leasefietsen

Mobiliteitsindex

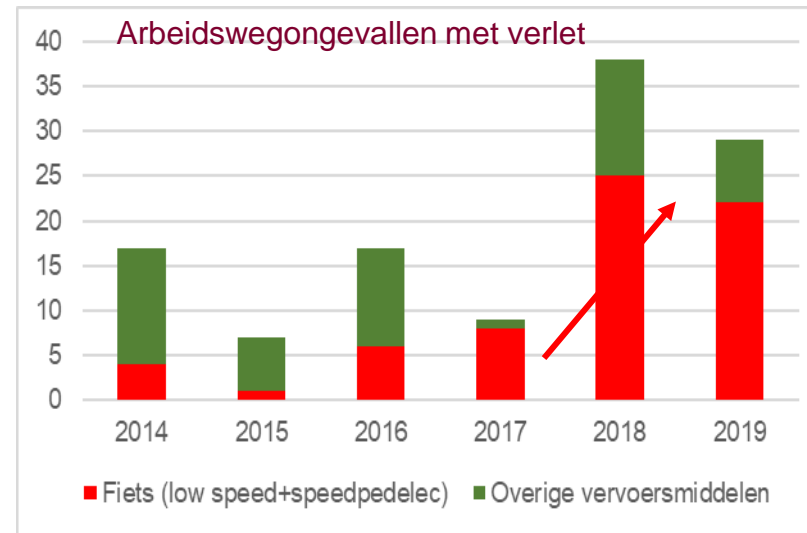
De andere kant van het zwaard

Duurzaam mobiliteitsbeleid leidt tot stijging fietsongevallen

- Stijging ongevallen (met/zonder verlet) met 300% naar 95/j
- Mobiliteitsindex fiets is 10%; Aandeel fiets arbeidswegongevallen is 70%
- Lease-aandeel speedpedelecs is 1/3; Ongevallen-aandeel is 2/3
- Ongevallen speedpedelecs zijn ernstiger

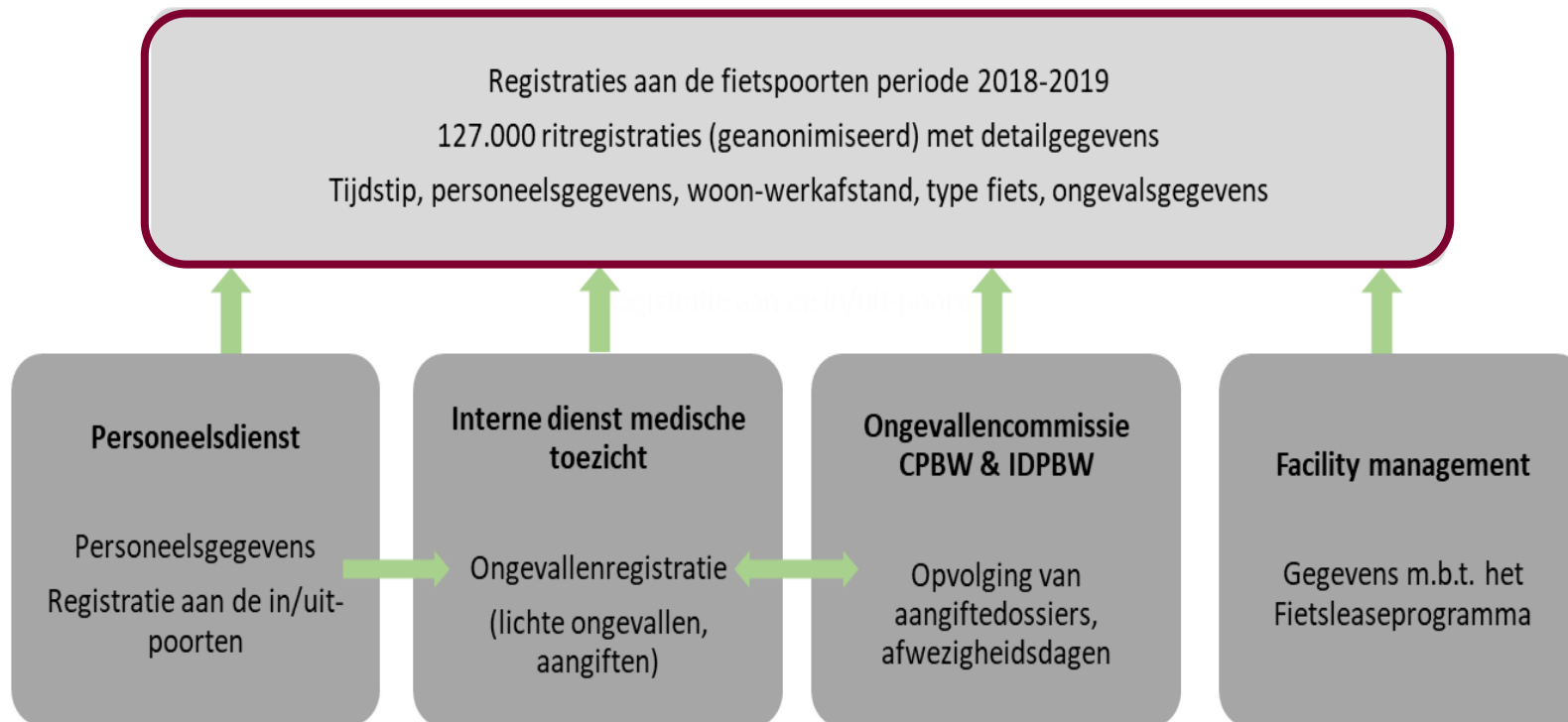
Afwezigheidsdagen fietsongevallen met verlet

	<i>low speed</i>		<i>speedpedelec</i>	
	totaal	aantal/ongeval	totaal	aantal/ongeval
2018	198	18	462	33
2019	155	19	403	31

Analyse van de fietsongevallen

Ontwikkeling van een Big database

Analyse resultaten

Frequentiegraad: aantal ongevallen/gereden km x 100.000

- Fg speedpedelecs = 5,2
- Fg low speed = 2,5
- **Relatieve ongevalskans = 2,1**

Ernstgraad: aantal afwezigheidsdagen/gereden km x 100.000

- Eg speedpedelecs = 33,3
- Eg low speed = 13,6
- **Relatieve ernstgraad = 2,5**

Het risico (kans x ernst) van de speedpedelecs is significant hoger

Voorbeeld Speed-Pedelec

Afstand woon-werk: 25 km
100 dagen per jaar met de fiets
→ 5.000 km/jaar
→ Kans op ongeval: om de 4 jaar

Indien ongeval met afwezigheid:
35 dagen werkonbekwaam

Analyse resultaten

2/3 van de ongevallen zijn enkelzijdig

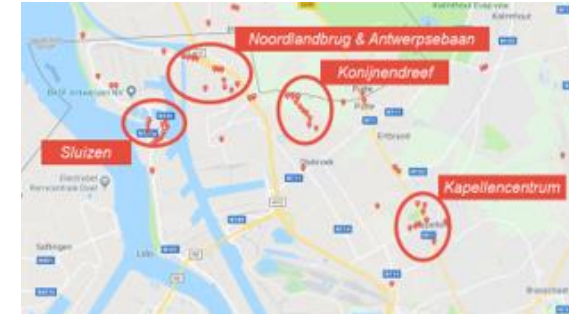
*Factoren die **niet van invloed** zijn*

- Leeftijd, statuut, heen- of terugreis, werkregime (shift, dag)

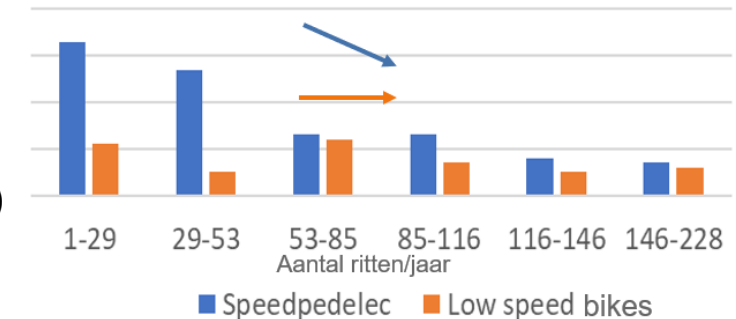
*Factoren **met invloed** op ongevalsrisico per rit*

- Type fiets: high speed vs. low speed
- Route via een “ongevallen hotspot”
- Kalendermaand: laagst bij start fietsseizoen, hoogst december
- Ritfrequentie: ongevalsrisico (per rit) daalt met stijgende frequentie (high speed)
- Trajectafstand: kans op ongeval stijgt met trajectafstand (high en low speed)

Ongevallen hot spots

Invloed aantal woon-werkritten per jaar op ongevalsrisico per rit

De gelegheidsfietsers die ver van de site woont en in de maand december langs een van de ongevallen hotspots met zijn speedpedelec naar het werk wil komen, kan maar beter een verlofdag nemen.

Hefbomen preventiebeleid

Determinanten waar werkgever beperkt/geen invloed kan uitoefenen

- Trajectafstand, weerscondities, ritfrequentie

Determinanten waar werkgever invloed op kan uitoefenen

- Fietsgedrag (defensief fietsen)
- Fietsonderhoud
- Persoonlijke veiligheid op de fiets
- Keuze van het type fiets
- Fietsvaardigheid (speedpedelec)

Risico-bewustzijn
Risico-tolerantie
Kennis & vaardigheden

Determinanten waar overheid/ wegbeheerder invloed op kan uitoefenen

- Veilige fietsinfrastructuur
- Wegwerken ongevallen hotspots

Uitvoering van preventiebeleid periode 2018 - 2019

- Zichtbaar leiderschap voor fietsveiligheid
- Jaarlijkse veiligheidsevent in teken van veiligheid woon-werk
- Verkeersveiligheidscampagne met eigen medewerkers op de site
 - Risicobewustzijn (dode hoek, snelheid, gladheid,...)
 - Verkeersgedrag (defensief rijgedrag, interactie,...)
 - Persoonlijke bescherming (zichtbaarheid, helm)
- Ontwikkelen en uitvoeren fietsopleiding i.s.m. VSV
 - Verplichting voor alle leaseplandeelnemers
 - Groepsgesprek (ervaringsuitwisseling, getuigenissen)
 - Interactie & stuurvaardigheid
 - Snelheid & stuurvaardigheid
 - Snelheid & remtechniek
- Gesprekken wegbeheerders ongevallen hotspots

Eerste evaluatie van het preventiebeleid

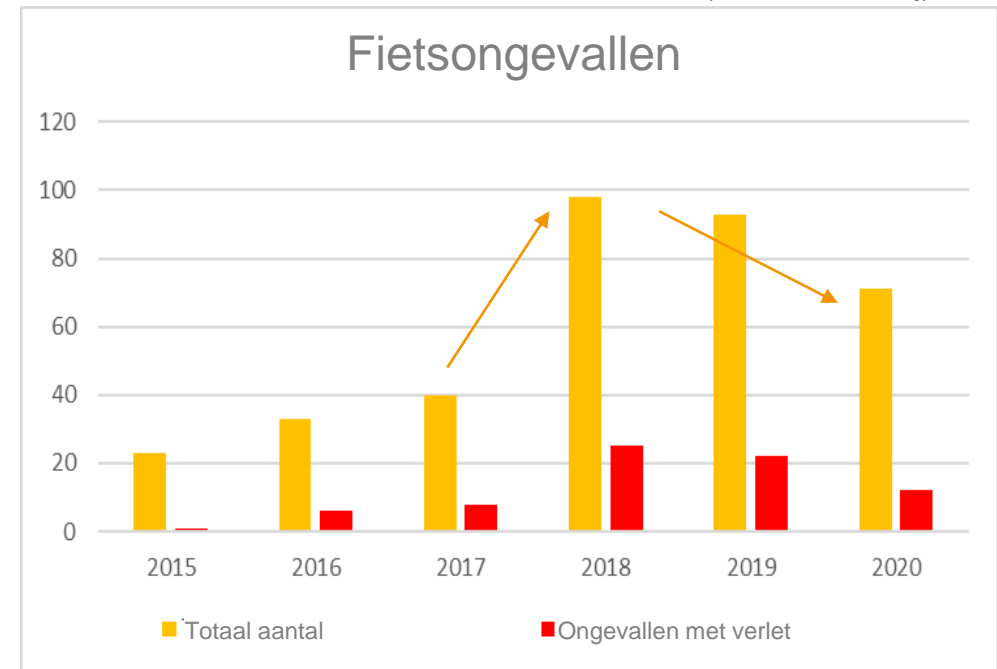
😊 Werkgever en overheid investeren in veilig woon-werkverkeer met de fiets

😊 Goede zichtbaarheid fietsers en dragen van fietshelm

😓 Ernstgraad speedpedelec-ongevallen blijft zeer hoog

😐 Dalende ongevalscijfers woon-werk met de fiets

Fietskilometers is constant
(2.4-2.6 Mio km/j)

Conclusies

Werken op het Seveso-bedrijf is veiliger dan met de fiets komen

Preventiebeleid leidt tot eerste positieve signalen

De werkgever kan veilig fietsgedrag stimuleren, de werknemer maakt elk moment de gedragskeuze

Overheid draagt en neemt verantwoordelijkheid voor veilige infrastructuur

Samengevat

“Eén zijde is al een beetje botter geslepen”

